

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

Satisfaction of Teachers with the Administration of Taking Care and Helping
Students in Wat Rajathiwas School Under the Ministry of Education
Dusit District Office Bangkok

จิรวรรณ ผลอ่อน

Jirawan Poonon

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: jirawanpoonon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษา สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนวัดราชาธิวาส จำนวน 130 คน วิจัยดำเนินการวิจัยมี 4 ชั้น ได้แก่ (1) ศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อ (3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และ (4) นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ประกอบด้วย 2 ตอน (1) แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และ (2) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยสถิติ ค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษา สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และรายด้านประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านที่เหลือมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) To examine the satisfaction of teachers with the administration of taking care and helping Students In Wat Rajathiwas school Under The Ministry of Education Dusit District Office Bangkok; 2) To make a satisfaction of teacher the administration of taking care and helping studenth satisfaction towards the System of Taking Care and Helping Students in Wat Rajathiwas school Under The Ministry Of Education Dusit District Office Bangkok as classified by

educational level and work experience. This was survey research. The population studied were 130 teachers. The research procedure consisted of 4 steps which were: (1) Studying the principles, concepts and theories concerned; (2) Constructing a questionnaire; (3) Correcting and improving the questionnaire as suggested by the experts; and (4) Verifying the questionnaire from which the data would be collected and analyzed. The instrument used for collecting the data was a 5-point rating questionnaire, containing 35 question items which was divided into 2 parts: a checklist on the respondents' status and a rating scale on teacher advisors' satisfaction towards the System of Taking Care and Helping Students. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

The major research findings revealed that 1) the satisfaction of teachers the administration of taking care and helping studenth in Wat Rajathiwas school Under the Ministry of Education Dusit District Office Bangkok was at high level in whole and in part. The listed mean scores in order included preventing and solving problems, supporting, and helping students, transferring, knowing students individually and screening students; and 2) the comparison results showed that the teachers with different educational levels work experience, found that their satisfaction were not different. However, the levels of their satisfaction towards the aspect of preventing and solving problems were different at the .05 level of significance.

Keywords: Satisfaction, The Administration of taking care and helping students

---

บทนำ

สภาพสังคมไทยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดปัญหามากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีผลต่อครอบครัวที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ชีวิตประจำวันมากขึ้น ทำให้สถาบันครอบครัวมีความห่างเหินกันการดูแล การพึ่งพาอาศัยกันน้อยลง และเกิดแรงกดดันบีบคั้นต่าง 1 ส่งผลกระทบทางจิตใจ จึงเป็นสาเหตุความขัดแย้งและหันไปใช้สารเสพติดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์และทำให้เกิดการติดยา การมั่วสุมกระทำผิดตามมา (กรมสุขภาพจิต, 2546: 1) นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูมีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึก

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory motivation) อับราฮัม มาสโลว์ (A.H.Maslow) ค้นคว้าวิธีที่จะอธิบายว่าทำไมคนจึงถูกผลักดันโดยความต้องการบางอย่าง ณ เวลาหนึ่ง ทำไมคนหนึ่งจึงทุ่มเทเวลาและพลังงานอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความปลอดภัยของตนเอง แต่อีกคนหนึ่งกลับทำสิ่งเหล่านั้นเพื่อให้ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น คำตอบของ มาสโลว์ คือ ความต้องการของมนุษย์จะถูกเรียงตามลำดับจากสิ่งที่กดดันมากที่สุดไปถึ้น้อยที่สุด ทฤษฎีของมาสโลว์ ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญ คือ 1) ความต้องการทางกาย (physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค 2) ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย 3) ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นความต้องการการยอมรับจากเพื่อน 4) ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือและสถานะทางสังคม และ 5) ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล บุคคลพยายามที่สร้างสภาพที่พึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดเป็น

อันดับแรกก่อน เมื่อความต้องการนั้นได้รับความพึงพอใจความต้องการนั้นก็จะหมดลง และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดลำดับต่อไป

ทฤษฎีแรงจูงใจของฟรอยด์ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (S.M. Freud) ตั้งสมมุติฐานว่า บุคคลมักไม่รู้ตัวมากกว่าพลังทางจิตวิทยามีส่วนช่วยสร้างให้เกิดพฤติกรรม ฟรอยด์ พบว่า บุคคลเพิ่มและควบคุมสิ่งเร้าหลายอย่างสิ่งเร้าเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมอย่างสิ้นเชิง บุคคลจึงมีความฝัน พูดคำที่ไม่ตั้งใจพูด มีอารมณ์อยู่เหนือเหตุผลและมีพฤติกรรมหลอกหลอนหรือเกิดอาการวิตกกังวลอย่างมาก โดยอาจแบ่งประเภทความพอใจกรณีนี้ได้ 3 ประเภท คือ 1) ความพอใจด้านจิตวิทยา (psychological hedonism) เป็นทรศนะของความพึงพอใจว่ามนุษย์ โดยธรรมชาติจะมีความสุขแสวงหาความสุขส่วนตัวหรือหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ใด ๆ 2) ความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (egoistic hedonism) เป็นทรศนะของความพอใจว่ามนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป และ 3) ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (ethical hedonism) ทรศนะนี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุข เพื่อผลประโยชน์ของมวลมนุษย์หรือสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ผู้หนึ่งด้วย

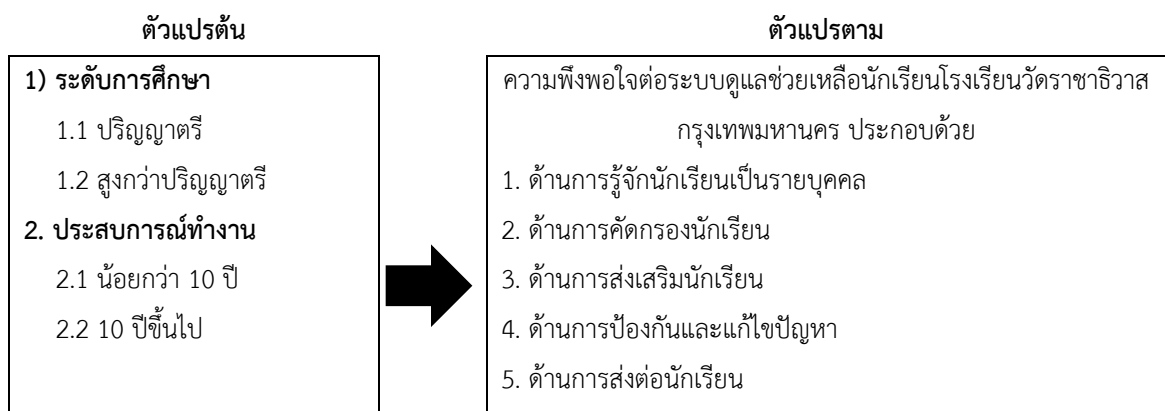
ผู้วิจัยได้ศึกษาการติดตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญมากในสถานศึกษา ซึ่งมีครูได้เป็นผู้ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและความเมตตาที่มีต่อศิษย์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เจริญเติบโตองงาม ด้วยเหตุผลดังกล่าว พบว่า ครูยังประสบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น มีเวลาจำกัด ภาระงานที่รับผิดชอบมีมาก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ตามแนวทางดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษา

1. มุ่งศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อนักเรียน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครู ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 130 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดทิศทางการวางแผนพัฒนาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือนักเรียนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครู ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 130 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบรายการตรวจสอบรายการ (Checklist) เลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่า IOC (Item-Object Congruence Index) และได้คะแนน IOC ทุกข้อคำถาม อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหา

2. นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงในระดับที่ใช้ได้แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยรวมทั้งฉบับ โดยคำนวณหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .86

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้ากับผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 130 ฉบับ ได้รับกลับคืน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้การจำแนกตัวแปรตามลักษณะที่กำหนดโดยใช้การแจกแจงความถี่ (f) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เกณฑ์ในการแปลผลความหมายดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51- 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00 -1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยการใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรที่ศึกษาเป็นครูผู้สอนโรงเรียนวัดราชาธิวาส กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 76.92 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 2308 โดยมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 89.61 และมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15.39

2. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2.2 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อครูได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองข้อมูลนักเรียนโดยการออกเยี่ยมบ้านสูงสุด รองลงมาคือครูวิเคราะห์ความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนแต่ละบุคคล และครูใช้เครื่องมือที่มีความหลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2.3 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก และครูมีการจำแนกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือครูรักษาความลับผลการคัดกรองของนักเรียน และผู้ปกครองยอมรับการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามการวิเคราะห์คัดกรองของครูที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2.4 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นครูในการจัดกิจกรรมโฮมรูมและมีการบันทึกการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและแก้ปัญหาร่วมกับผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก และการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโฮมรูมแก่ครู อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2.5 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นครูให้ความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา นักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาครูอุทิศตนในการแก้ไขปัญหา นักเรียน อยู่ในระดับมาก และการรายงานและประเมินผลในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน น้อยสุด

3. เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผลดังนี้

3.1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

กันเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านที่เหลือมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากหน้าที่โรงเรียนมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน มีการชี้แจงให้ครูทราบถึงความสำคัญของระบบดูแลและบทบาทหน้าที่ของครู ซึ่งครูเป็นบุคลากรหลักในการทำงาน มีหน้าที่จัดทำข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับนักเรียนทำให้สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนให้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และการป้องกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้องในด้านการส่งต่อบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการอาศัยความร่วมมือทั้งภายใน เช่น ครูประจำวิชา ครูแนะแนว ฝ่ายปกครองหรือการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547: 2) ดังนั้น จากหน้าที่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายนี้เอง ส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์สม รัตน์จรูญชัย (2550: 113) ได้ทำรายงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาท่าแฉลบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ครูเกิดความตระหนักให้ความสนใจอย่างจริงจัง และครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกิจกรรมทุกกิจกรรม ทั้งนี้ครูได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมส่วนที่ดีของนักเรียน และป้องกันมิให้ปัญหาเกิดขึ้นหรือลุกลาม โดยเฉพาะเด็กกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น และครูที่มีข้อมูลและรู้จักนักเรียนเป็นอย่างดี สามารถแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญก่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาท่าแฉลบ จังหวัดจันทบุรี

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการประสบการณ์การทำงาน ปรากฏผลดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนวัดราชาธิวาส มีการวางแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและชัดเจน ทำให้ครูสามารถทำงานและดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างมีมาตรการเดียวกัน โดยเริ่มจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ จัดทำ SDQ วิเคราะห์นักเรียนออกเป็นกลุ่มคือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาถ้าพบว่ามีปัญหาสามารถดำเนินการให้คำปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนในเบื้องต้น ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีการโยมรุมและบันทึกการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียนโดยการออกเยี่ยมบ้าน และครูดำเนินการป้องกันแก้ไขนักเรียนอย่างชัดเจน โดยเน้นการปฏิบัติจริง โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผล พรหมทอง (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนวมินทรราชูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

2.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านที่เหลือไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนวัดราชาธิวาส มีนโยบายการพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ เป็นผู้นำ นับถือพี่ เคารพครูคณาจารย์ พ่อแม่ ครูและน้อง และสนองคุณแผ่นดิน อีกทั้งมีการวางระบบงานที่เหมาะสม ดำเนินงานตามขั้นตอน ครูมีทักษะในการดูแลช่วยเหลือเบื้องต้นแก่นักเรียน และโรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม โดยการให้ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนและจัดประชุมผู้ปกครอง ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติกาล อ่อนน้อม (2559) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูควรดำเนินการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นักเรียนหลายแบบ ทั้งทางด้านพฤติกรรมและการเรียนเพื่อครอบคลุมข้อมูลแต่ละด้านของนักเรียน และเยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบทุกคนที่อยู่ในความดูแลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลดียิ่งขึ้น

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีการประชุมเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดกรองแบ่งกลุ่มนักเรียน และชี้แจงให้ครูทุกคนทราบเพื่อให้เป็นมาตรฐานในการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่ตนเองให้การดูแลช่วยเหลือ

1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ครูควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมก่อนเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของตนเองกับกิจกรรมก่อนเรียนของครู และโรงเรียนควรจัดให้มีเวทีแสดงความสามารถของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้แสดงกิจกรรมที่ตนเองสนใจ

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ครู ควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดการจัดกิจกรรมให้เกิดความเหมาะสม และสอดคล้องกับพฤติกรรมด้านการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาของนักเรียน

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ครูควรส่งข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้องของนักเรียนที่ต้องการส่งต่อ และควรมีการประสานงานกันระหว่างครูกับผู้รับการส่งต่ออย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดราชาธิวาส

2.2 ควรวิจัยกลยุทธ์การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดราชาธิวาส ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2546). *คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ: ยูเรนิส.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่*

การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- จันทร์สม รัตน์จรูญชัย. (2550). *รายงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมท่าแคลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1*. จันทบุรี: โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จันทบุรี.
- ผล พรหมทอง. (2555). *ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบ วิทยาลัยปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- รัตติกาล อ่อนน้อม. (2559). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศบดินทรเดชา*. การค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.